

ΜΙΧΑΛΗΣ Β. ΜΠΕΚΙΡΗΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΑΧΑΪΑΣ
ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

IAS	2865
17 ΜΑΙ 2010	

Αθήνα, 12-05-2010

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς Τον Υπουργό Οικονομικών.

Θέμα: «Διεκδίκηση Κατοχικού Δανείου»

Σχετικό: Το δημοσίευμα της εφημερίδας "ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ" που αναφέρεται στην διάσκεψη των επανορθώσεων του 1945, στην διάσκεψη των Παρισίων το 1946 και στην σύσκεψη των ΥΠΕΞ των τεσσάρων Μ.Δ τον Νοέμβριο του 1947, διαχώρισε το κατοχικό δάνειο από τις επανορθώσεις και ζητούσε την επιστροφή του.

Ο αναφέρων βουλευτής

Μιχάλης Β. Μπεκίρης
Μιχάλης Β. Μπεκίρης

Συνημμένα
Φωτοαντίγραφο
Δημοσιεύματος

ανέρχεται (συχώς τους τσέκους) σε 227.940.201 εκατ. δολ. το 1944 και κατά τον Αλτενμπουργκ 400 εκατ. μετακατο- χικά μάρκα. Με τις αναπροσαρμογές και τους τόκους ανέρχεται σε κάποιες δεκάδες δια. ευρώ.

Επομένως, το κατοχικό δάνειο είναι συμβατικό και όχι αναγκαστικό, σταθε- ρού νομίσματος και από τον Απρίλιο του 1943 έντοκο. Αποτελεί συμβατική υπο- χρέωση της Γερμανίας έναντι της Ελλά- δας και όχι επανορθωτική. Ως τέτοια δεν εντάσσεται στη συμφωνία του Λονδίνου 1953, που αναστέλλει την καταβολή των επανορθώσεων και αποζημιώσεων.

Γ. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ

Η Ελλάδα στη διάσκεψη των επανορ- θώσεων του 1945, στη διάσκεψη των Παρισίων το 1946 και στη διάσκεψη των ΥΠΕ των τεσσάρων Μ.Δ. τον Νοέμβριο του 1947, διαχώρισε το κατοχικό δάνειο από τις επανορθώσεις και ζήτησε την επιστροφή του.

Η Ελλάδα ουδέποτε έπαψε να διεκδι- κεί το κατοχικό δάνειο:

- Το 1964 με τον Αγγελόπουλο, ως εκπρόσωπο της ελληνικής κυβέρνησης.
- Το 1965 με τον Α. Παπανδρέου.
- Στις ελληνογερμανικές συνομιλίες στην Αθήνα το 1966.

Τότε, η Γερμανία προέβαλε τον ισχυ- ρισμό ότι του δανείου είχε παραιτηθεί Εγγράφως ο Κ. Καραμανλής. Στη συνέ- χεια, το μετέτρεψε σε προφορική πα- ραίτηση Καραμανλή, πράγμα που διέ- ψευσε ο Κ. Καραμανλής. Τέλος, με τη ρηρηματική της διακοίνωση στις 31.3.1967 η Γερμανία δεχόταν ότι δεν υπήρξε πα- ραίτηση Καραμανλή.

- Το 1974 το ανακίνησε ο Ζολώτας.

- Στις 18.4.1991 το έθεσε ανεπίσημα και προφορικά ο τότε ΥΠΕ Α. Σαμαράς στον Γερμανό ομόλογό του.

- Στις 14.11.1995 το έθεσε η Ελλάδα με ρηματική διακοίνωση.

Η Γερμανία σταθερά το απορρίπτει με τα επιχειρήματα:

- Το δάνειο εντάσσεται στη συμφωνία του Λονδίνου.

- Από το δάνειο παραιτήθηκε ο Κ. Καραμανλής. Το επανέλαβε και μετά το 1990, παρά τη ρηματική διακοίνωση του Μαρτίου 1967.

- Υστερα από 50 χρόνια δεν μπορεί να εγείρονται τέτοιες απαιτήσεις. (Η Ελ- λάδα το διεκδικεί από το 1945).

Το μόνο που δηλώνουν αυτά τα επι- χειρήματα είναι έλλειψη επιχειρημά- των. Μετά την εναπόθεση της Γερμα- νίας, το 1990 έχει εκλείψει και το τυπι- κό επιχείρημα που θα μπορούσε να προβληθεί, εκείνο του χωρισμού της Γερμανίας. Επομένως, είναι άμεσα διεκδικήσιμο και πολιτικά και συμβατι- κά (νομικά). Μπορεί να το διεκδικήσει η ελληνική κυβέρνηση, η Τράπεζα της Ελλάδος ή οποιοσδήποτε μέτοχος της (πάνω ενός ορίου μετοχών), όπως και ο ελληνικός λαός μέσω των συνταγμα- των πολιτειακών θεσμών του. Τέλος, την ελληνική διεκδίκηση ενισχύει το προηγούμενο της Γιουγκοσλαβίας και της Πολωνίας, στις οποίες η ναζιστική Γερμανία είχε επιβάλει παρόμοια κατο- χικά δάνεια και τα οποία μετακατοχικά η τότε Δ. Γερμανία επέστρεψε (αντί- στοιχα το 1956 και 1971).

Η σημερινή Γερμανία δεν πρέπει να ξεχνά ότι δανείστηκε από το ελληνικό κράτος κατά παράβαση του άρθρου 49 της σύμβασης της Χάγης του 1909 και το οποίο ισχύει και σήμερα. Δανείστηκε

από ένα κράτος που η ίδια η ναζιστική Γερμανία είχε χαρακτηρίσει ακατάλυτο και ότι οι Ναζί όχι μόνο δεν αμφισβήτη- σαν ουδέποτε το δάνειο αλλά και άρχι- σαν την αποπληρωμή του, ενώ και ο καγκελάριος Έρχαρντ, το 1964, είχε δε- σμευθεί για την επιστροφή του μετά την επανένωση της Γερμανίας.

Η Γερμανία δεν πρέπει να ξεχνά ότι η γερμανική Κατοχή είναι υπόλογος για το οικονομικό ελληνικό ολοκαύτωμα της περιόδου 1940-44. Ενδεικτικά και μόνο, είναι υπόλογος για το ότι στην Ελλάδα ο πληθωρισμός αυξήθηκε 15,3 εκατομμύ- ρια φορές και ότι μόνο την Ελλάδα υπο- χρέωσε η τότε Γερμανία να της καταβά- λει πολεμικές αποζημιώσεις. Αυτό το ολοκαύτωμα το αναγνώρισαν οι Ιταλοί: "Η Ελλάδα είναι στημένη σαν λεμόνι", έλεγε ο Γκίτζι. Αποκορύφωμα υπήρξε ο Μουσολίνι, που έλεγε ότι: "... οι Γερμα- νοί άρπαξαν από τους Έλληνες ακόμα και τα κορδόνια των παπουτσιών τους...". Αλλά και ο Γερμανός υπ. Οικο- νομίας, Φουνκ, τον Ιούνιο του 1943, έγγραφε σε άρθρο του ότι: "Η Ελλάς δο- κίμασε τα δεινά του πολέμου, όπως ίσως καμία άλλη χώρα της Ευρώπης".

Για την επανόρθωση, η Ελλάδα θα χρειαζόταν 33 φορές το εθνικό εισόδημα του 1946. Αυτό μετακατοχικά η Ελλάδα θα το αναζητούσε στον εξωτερικό δανει- σμό. Από την άλλη πλευρά, αυτή που αμ- φισβητεί και αρνείται την επιστροφή του κατοχικού δανείου είναι η μετά το 1990 ενωμένη και δημοκρατική Γερμανία. Αυ- τή, όμως, η συμπεριφορά -εκτός των άλ- λων- πλήττει βάνουσα τα μετακατοχικά φυλαγερμανικά αισθήματα, όπως τα χα- ρακτήρισε ο καγκελάριος Κολ, του ελλη- νικού λαού και γι' αυτό σκέρασε την ευ- βήνη φέρει η γερμανική κυβέρνηση.

11. Αρχείο ΥΠΕ, έκθεση Λαμπρούκου, σ. 9-11.

Λογοθέτοπουλος, σ. 48, Τσολακόγλου.

σ. 211, Γκοτζίμανης, σ. 3, 23, 24, 31.

Α. Αγγελόπουλος, Οικονομικά Τ.Α., Παπαζή- σης, Αθήνα 1974, σ. 142, 167, 179, 190, 191.

12. Τη δανειακή σύμβαση βλέπε • Ηλιαδά- κης, σ. 297.

13. Αρχείο ΤΕ, φάκελος κατοχικού δανείου, σημείωμα Ι. Πασιτιά και το έγγραφο 409/2.4.1942.

14. Αρχείο ΤΕ, φάκελος κατοχικού δανείου, σημείωμα Ι. Πασιτιά, σ. 4.

15. Β. Μαθιόπουλος, 400 εκατ. μάρκα μας χρωστά η Βόννη, Βήμα, 2.6.1991.

16. Ηλιαδάκης, σ. 158, 164, 171.

17. Ηλιαδάκης, σ. 200, 202, 203-205.

Αγγελόπουλος, Οικονομικά, Τ. σ. 201-205, 209.

Βήμα 18.10.1966, σ. 7 έκθεση Α. Παπανδρέ- ου και επιστολή Κρίζερ, σ. 9, Πρακτικά Βου- λής 28.5.1991 αγόρευση Α. Παπανδρέου.

18. Ηλιαδάκης, σ. 212-213.

19. Mark Mazower, Στην Ελλάδα του Χιτλερ, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1994, σ. 93.

20. G. Ciano, Tagebucher 1939-1943 Bern 1946, σ. 353.

21. Γερμανοελληνικά Οικονομικά Νέα, Ιούνιος 1943, σ. 2.

• Το άρθρο δημοσιεύτηκε στις 25/1/2010 στην καθημερινή πρωινή εφημερίδα της Κρήτης Η ΠΑΤΡΙΣ.

• Ο Τάσος Μ. Ηλιαδάκης είναι Μαθηματι- κός, Πολιτιολόγος, Δρ. Κοινωνιολογίας, κα- θηγητής Σχολής Εθνικής Ασφάλειας, μέλος της ελληνικής επιτροπής στη διεθνή Συνδιά- σκεψη για το χρυσό των Ναζί στο Λονδίνο το 1997, εισηγητής στην ελληνογερμανική δια- σκεψη Δελφών το 1996 και στην Πανελλήνια Συνδιάσκεψη Αλεξάνδρουπολης το 2005 για το δημόσιο χρέος.

Αρθρο

ΤΟΙΣ ΤΑΞΟΥ ΜΗΝΑ ΠΑΛΑΚΙ...

A. ΤΟ ΔΑΝΕΙΟ

Το Βερολίνο, προκειμένου να αντιμετωπίσει τους στρατιωτικούς και στρατιωτικούς του στόχους στην ευρύτερη ελληνική περιοχή, Λιβύη - Μ. Ανατολή - Βαλκάνια, είχε υποχρεώσει την Ελλάδα να κεφαλαιοδοτεί και να συντηρεί τα στρατεύματα που στάθμευαν σε αυτήν και είχαν πεδίο δράσης την ευρύτερη περιοχή της. Αυτά ήταν υπερβολικά δύσκολα από εκείνα των στρατευμάτων Κατοχής. Επιπλέον, η Ελλάδα ανεφοδίαζε με τρόφιμα το μέγιστο της Λιβύης.

Στόχος των στρατευμάτων αυτών ήταν τα πετρέλαια της Λιβύης-Μ. Ανατολής και η ενίσχυση της άμυνας των Βαλκανίων. Από τα τελευταία εξασφάλιζε στην πολεμική του βιομηχανία το 20% του αντιμολού, το 50% των ορυκτέλαιων, το 60% του βωξίτη και το 100% του νικελίου. Την ίδια στιγμή, για τους συμμάχους η μοναδική πύλη των Βαλκανίων ήταν και παρέμενε η Ελλάδα. Λόγω αυτών, η γερμανική απαίτηση για υψηλή κεφαλαιοδότηση από την Ελλάδα ήταν ανελαστική και είχε προκαλέσει τις έντονες αντιδράσεις ακόμη και της κατοχικής κυβέρνησης Τσοδόπουλου που απειλούσε με παραίτηση. Παρόλα αυτά, ο Μουσολίνι όπως και ο Γερμανός πληρεξούσιος για την Ελλάδα, Γκύντερ Άλτενμπουργκ, πίεζαν το Βερολίνο να μειώσει τα έξοδα Κατοχής για την Ελλάδα.

Το πρόβλημα των μοναδικά υπέρογκων δαπανών Κατοχής συνόδεψε η "παντός αγαθού" λεισασία του τόπου, φυσικό

Μία καταγραφή στοιχείων για το πώς οι γερμανικές κατοχικές δυνάμεις οδήγησαν τον ελληνικό λαό στην πείνα, παίρνοντας από τα κρατικά μας ταμεία

επακόλουθο της οποίας ήταν ο λιμός. Ο Άλτενμπουργκ, από τις πρώτες ημέρες, προειδοποιούσε το Βερολίνο για τον επερχόμενο υποσιτισμό. Παρόλα αυτά, ο εκπρόσωπος του Βατικανού, νούτιος Α. Ρονκάλι, ο μετέπειτα πάπας Ιωάννης Κ', μετά από έρευνές του, διαπίστωνε την ηθασιασμό των θανάτων σε Αθήνα-Πειραιά λόγω λιμού τον χειμώνα 1941-42 και ο Γκαίμπελς σημείωνε στο ημερολόγιό του: "... η πείνα (στην Ελλάδα) έχει καταστεί ενδημική νόσος. Στους δρόμους της Αθήνας, οι άνθρωποι πεθαίνουν κατά χιλιάδες από εξάντληση". Το πρόβλημα του λιμού καθιστούσε οξύτερο το λονδίνο, που είχε κηρύξει την Ελλάδα σε επισιτιστική καραντίνα για να εξωθήσει τον ελληνικό πληθυσμό προς την αντίσταση.

Η πείνα, η ανομία και τα φιλοσυνληκτικά αίσθημα γίνονταν τόσο απειλητικά που οι Γερμανοί δεν μπορούσαν να τα αγνοήσουν. Ο υποσιτισμός τους απασχολούσε γιατί υποκινούσε λαϊκές αντιδράσεις και την αντιστάση. Ετσι, οι Δυνάμεις Κατοχής οδήγηθηκαν σε μια αδήριτη πραγματικότητα δύο ανελαστικών και αντικρουόμενων απαιτήσεων. Από τη μια η κεφαλαιοδότηση από την Ελλάδα των στρατιωτικών επιχειρήσεων του άξονα στην ευρύτερη περιοχή της, και από την άλλη η πείνα που οδηγούσε στην εξέγερση και στην αντίσταση.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος οι Δυνάμεις Κατοχής, τον Οκτώβριο του 1941, θα στείλουν στην Ελλάδα οικονομικούς τεχνοκράτες, δίχως όμως κάποιο αποτέλεσμα. Στη συνέχεια, το πρόβλημα θα απασχολήσει και θα λάβει οξύτατη μορφή στην ιταλογερμανική Δημοσιογραφική Συνδιάσκεψη εμπερινογμένων, από Ιανουάριο μέχρι Μάρτιο του 1942 στη Ρώμη. Η γερμανική επιμονή για υψηλή κεφαλαιοδότηση από

την Ελλάδα οδηγούσε σε αδιέξοδο τη Διάσκεψη. Τότε, ο Ιταλός ιρανεζίτης και οικονομικός πληρεξούσιος της Ιταλίας στην Ελλάδα, Ντ' Αγκοστίνι, θα προτείνει τη λύση του δανείου. Αλλά, οι νέρα από τις δανικές Κατοχής αναλήψεις να χρεώνονται από την Ελλάδα ως δάνειο προς τη Γερμανία και την Ιταλία.

B. ΤΟ ΔΑΝΕΙΟ

Η σχετική δανειακή συμφωνία θα υπογραφεί στις 14.3.1942 από τους πληρεξούσιους της Γερμανίας και της Ιταλίας στην Ελλάδα, αντιστοίχα Άλτενμπουργκ και Γκιτζί. Η Ελλάδα δεν είχε προσκληθεί και δεν ήταν παρούσα. Στην Ελλάδα, την ανακοίνωσε μετά από εννιά μέρες ο Άλτενμπουργκ με τη ρηματική διακοίνωση 160/23.3.1942 και ο Γκιτζί με το σημείωμά του Νο4/6406/461/23.3.1942. Σύμφωνα με αυτήν:

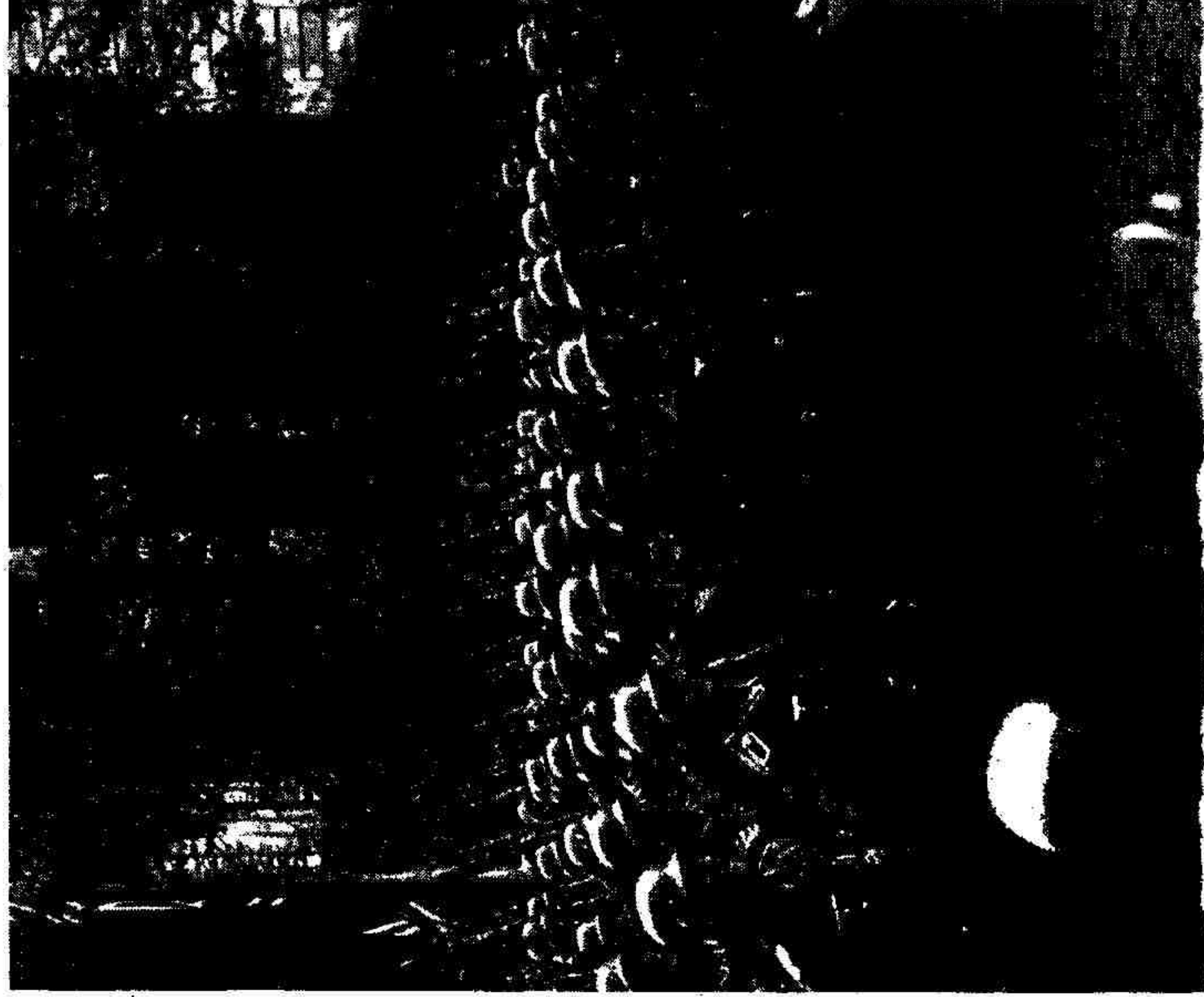
- Η ελληνική κυβέρνηση υποχρεούται κατά μήνα να καταβάλλει έξοδα Κατοχής 1,5 δισ. δρχ. (άρθρο 2).
 - Οι αναλήψεις από την Τράπεζα της Ελλάδος (στο εξής ΤΕ) όνω του ποσού αυτού θα χρεώνονται στις κυβερνήσεις της Γερμανίας και της Ιταλίας ως δόκο, σε δραστές δάνειο της Ελλάδας προς αυτές (άρθρο 3).
 - Η επιστροφή του δανείου θα γινόταν αργότερα (αρθ. 4).
 - Η συμφωνία είχε αναδρομική ισχύ από 1.1.1942 (άρθρο 5).
- Η δανειακή σύμβαση αποτελούσε μια συμφωνία μεταξύ Γερμανίας και Ιταλίας, που επιβαλλόταν στην Ελλάδα υποχρεωτικά εκτελεστή (αναγκαστική). Οι δανειακές αναλήψεις θα είχαν τη μορφή μηνιαίων προκαταβολών, τ

ακόμα από την Κατοχή...

ψος και η διάρκεια των οποίων δεν προσδιοριζόταν. Επίσης, δεν προσδιοριζόταν ούτε θα άρχιζε η εξόφλησή του, ενώ προσδιοριζόταν ότι ήταν άτοκο και εδραχμές.

Με το εμπιστευτικό έγγραφο 09/2.4.1942, ο Έλληνας υπουργός Οικονομικών έδινε εντολή στην ΤΕ να συμφορωθεί με τη ρηματική διακοίνωση του Αλεξμπουργκ και να αρχίσει να κασβάλλει τις δανειακές προκαταβολές. Την αρχική αυτή αναγκαστική σύμβαση κολούθησαν τρεις τροποποιήσεις με οινή βούληση των συμβαλλομένων. Αυτές μετατρέπουν την αρχική αναγκαστική ύμβαση σε συμβατική. Δηλαδή, το δάνειο παύει να είναι αναγκαστικό και μετατρέπεται σε κοινό συμβατικό δάνειο. Με την πρώτη τροποποίηση (2.12.1942) ορίζεται ότι τα δανειακά ποσά είναι αναπροσρμζόμενα και θα αρχίσουν να επιτρέπονται από τον Απρίλιο του 1943 άρθρο β, παράγραφοι 2 και 3).

Μάλιστα, κατέβαλαν και δύο εξοφληκές δόσεις του δανείου και στη συνέχεια σταμάτησαν την επιστροφή του, πότε μεταπίπτει σε έντοκο λόγω υπερημερίας. Δηλαδή, το δάνειο είχε μεταρραπεί σε σταθερού νομίσματος και έντοκο. Το ύψος του δανείου κατά την ΤΕ

Πηγές:

1. National Archives, Washington, DC: T 120/2481/E259713-715.
"Promemoria", 23.9.1942 και T-120/166/81370-5, Allenburg-Berlin, 4.9.42).
2. Σωτ. Γκοτζαμάνης, κατοχικό δάνειο και δαπάναι Κατοχής, Θεσ/κη, 1954, σ. 5 Γ. Τσολακώλου, Απομνημονεύματα, Αθήνα 1950, σ. 210, 212, 215, 218, 219, 234.
- Κ. Λογαθετόπουλος, Ιδού η αλήθεια, Αθήνα 1948, σ. 49.
3. National Archives, σ.π.
4. Τ. Ηλιαδάκης, Οι επανορθώσεις και το γερμανικό κατοχικό δάνειο, εκδ. Δεσποράκη, Αθήνα 1997, σ. 83-101.
5. Ηλιαδάκης, σ. 111 Heinz Richter, Δύο επαναστάσεις και αντεπαναστάσεις στην Ελλάδα, Εξάντας Αθήνα, 1975 σ. 155, 157.
6. Ηλιαδάκης σ.π.
7. Χ. Φλασιάερ, Στεμμα και Σβάστικα, Παπαζήσης, Αθήνα 1991, Τ1, σ. 194.
8. W. Medlicott, The economic Blockade London 1959, Τ2 σ. 254.
- Επίττα, Αθήνα, 1981, σ. 113.
9. Richter, Τ. σ. 155 σημείωση, 255, 257.
10. Γκοτζαμάνης, σ. 2 Τσολακώλου, σ. 208-210.

ΜΙΑ ΑΓΝΩΣΤΗ ΛΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΩΣ ΕΙΧΑΝ ΛΕΗΛΑΤΗΣΕΙ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΟΙ ΣΗΜΕΡΙΝΟΙ ΣΥΜΜΑΧΟΙ ΜΑΣ ΤΟ 1940 - 44

Η Γερμανία μας χρωστίσει

»»» Η δύσμοιρη Ελλάδα πληρώνει πότε κατακτητές εξωτερικού και πότε άνοτές εσωτερικού...

